

שמעון, הא דידך הוא, ועמך תייתיה בזימנא דתיעול למשרי בכורסיך. אמר רבי שמעון, ודאי.

אדהבי, חמא רבי אלעזר דהיה אסתליק מלאך המות. ואמר, לית קופטרא טיפסא, באתר דרבי שמעון בן יוחאי שכית. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, עול הכא, ואחיד ביה ברבי יצחק, דהא חמינא ביה דמסתפי. עאל רבי אלעזר, ואחיד ביה. ורבי שמעון אהדר אנפיה ולעי באורייתא.

ניים רבי יצחק, וחמא לאבוי. אמר ליה, ברי, זכאה חולקך בעלמא דין ובעלמא דאתי. דהא בין טרפי אילנא דחיי דגנתא דעדן, אתייהיב (את ריבי) אילנא רבא ותקיף בתרין עלמין, רבי שמעון בן יוחאי הוא. דהא הוא אחיד לך בענפוי, זכאה חולקך ברי.

אמר ליה אבא, ומה אנא התם. אמר ליה, תלת יומין הוו דחפו אדרא דמשכבך, ותקיננו לך פוין פתיחן, לאנהרא לך מארבע סטרין דעלמא, ואנא חמינא דוכתיך וחדינא, דאמינא זכאה חולקך ברי. בר דעד כען, ברך לא זכי באורייתא.

והא השתא הוי זמינין למיתי גבך, תריסר צדיקיא דחברייא, ועד דהוינא נפקי, אתער קלא בכלהו עלמין, מאן חברין (ס"א שבילין) דקיימין הכא, אתעטרו, בגיניה דרבי שמעון. שאלתא שאיל, ואתייהיב ליה.

ורא דא בלחודוי, דהא שבעין דוכתי מתעטרן הכא דיליה. וכל דוכתא ודוכתא, פתחין פתיחן לשבעין עלמין. וכל עלמא ועלמא אתפתח לשבעין רהיטין. וכל

הוא שלך ועמך יבא בזמן שתכנס לשרות בכסאך. אמר רבי שמעון, ודאי.

בין כף ראה רבי אלעזר שהיה מסתלק מלאך המות, ואמר, אין גזר דין במקום שמצוי רבי שמעון בר יוחאי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, תכנס לכאן ואחז ברבי יצחק, שהרי ראיתי בו שהוא פוחד. נכנס רבי אלעזר ואחז בו, ורבי שמעון החזיר פניו ולמד תורה.

נדרם רבי יצחק וראה את אביו. אמר לו, בני, אשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי בין העלים של עץ החיים שבגן עדן נתון [אתה יושב] עץ גדול וחזק בשני עולמות, והוא רבי שמעון בר יוחאי, שהרי הוא אחוז אותך בענפיו. אשרי חלקך בני.

אמר לו, אבא, ומה אני שם? אמר לו, שלשה ימים היו שפסו את חדר משכבך, ותקנו לך חלונות פתוחים להאיר לך מארבעת צדדי העולם, ואני ראיתי מקומך ושמתתי, שאמרתי אשרי חלקך בני, מחוץ לזה שעד עכשו לא זכה בך בתורה.

והרי עכשו היו עתידים לבא אליך שנים עשר צדיקים מהחברים, ועד שהיו יוצאים התעורר קול בכל העולמות: מי הם החברים [השבילים] שעומדים כאן? התעטרו בשביל רבי שמעון, בקשה בקש ונתנה לו.

ורא זה לבדו, שהרי שבעים מקומות מתעטרים כאן בשבילו, ובכל מקום ומקום פתוחים פתחים לשבעים עולמות, וכל עולם ועולם נפתח לשבעים רצים, וכל רץ ורץ נפתח לשבעים כתרים עליונים, ומשם נפתחו דרכים

רהיטא ורהיטא, אתפתח

לְעֵתִיק, נִסְתַּר הַכֹּל, לְרֵאוֹת בְּאוֹתָהּ
נְעִימוֹת עֲלִיזָה שְׁמַאֲרָה וּמִהֲנֶה
לְכֹל, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (תהלים פ) לַחַזוֹת
בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. מֵה זֶה
וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ? הֲיֵנוּ שְׁכֹתוֹב
(במדבר יב) בְּכֹל בֵּיתִי נֶאֱמַן הוּא.

אָמַר לוֹ, אָבָא, כִּמָּה זְמַן נִתְּנוּ לִי
בְּעוֹלָם הַזֶּה? אָמַר לוֹ, אֵין רְשׁוּת
וְלֹא מוֹדִיעִים לְאָדָם, אֲבָל בְּהַלּוּלָא
הַגְּדוּלָה שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן תְּהִיָּה
עוֹרֵף שְׁלַחְנוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר צְאִינָה
וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה
בְּעֶטְרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם
חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ.

בֵּין כֶּף הַתְּעוֹרֵר רַבִּי יִצְחָק, וְהִיָּה
צוֹחֵק וּפְנֵי מְאִירִים. רָאָה רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְהִסְתַּכֵּל בְּפָנָיו. אָמַר לוֹ,
דְּבַר חֲדָשׁ שְׁמַעְתָּ? אָמַר לוֹ, וְדַאי.
אָמַר לוֹ. הַשְׁתַּטַּח לְפָנַי רַבִּי
שְׁמַעוֹן.

לְמַדְנֵנוּ, מֵאוֹתוֹ יוֹם הִיָּה רַבִּי יִצְחָק
אוֹחֵז אֶת בְּנוֹ בְּיָדוֹ וּמְלַמֵּד אוֹתוֹ
תּוֹרָה, וְלֹא הִיָּה עוֹזֵב אוֹתוֹ.
כְּשֶׁהִיָּה נִכְנַס לְפָנַי רַבִּי שְׁמַעוֹן,
הוֹשִׁיב אֶת בְּנוֹ בְּחוּץ, וְיָשַׁב לְפָנַי
רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהִיָּה קוֹרֵא לְפָנָיו,
(ישעיה לח) ה' עֲשֵׂקָה לִי עֲרַבְנִי.

לְמַדְנֵנוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם תִּקְיָה וּמִפְחִיד
שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁמְגִיעַ זְמַנּוֹ לְהִסְתַּלַּק
מִהָעוֹלָם, אַרְבַּעַת צַדִּיקֵי הָעוֹלָם
עוֹמְדִים בְּדִין הַקֶּשֶׁה, וּמִתְעוֹרְרֵי
דִּינִים מְאַרְבַּעַת צַדִּיקֵי הָעוֹלָם,
וְאַרְבַּעָה קְשָׁרִים נִיצִים, וּקְטָטָה
נִמְצְאָת בִּינִיָּהֶם, וְרוֹצִים לְהַפְרִיד
כֹּל אֶחָד לְצַדוֹ.

הַכְּרוֹז יוֹצֵא וּמְכַרִּז בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם, וְנִשְׁמַע בְּמֵאֵתִים שְׁבָעִים
עוֹלָמוֹת. אִם צַדִּיק הוּא - כֹּל

לְשִׁבְעִין כְּתָרִין עֲלָאִין. וּמִתְמָן אֲתַפְתְּחוּ
אֲרִיחִין לְעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְּכֹלָא, לְמַחְמֵי
בְּהֵוּא נְעִימוֹתָא עֲלָאָה דְּנְהֵרָא, וּמִהֲנִיא
לְכֹלָא. כִּמָּה דַּאֲתָ אָמַר, (תהלים כז) לַחַזוֹת
בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. מֵהוּ וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. הֲיֵנוּ דְכֹתִיב, (במדבר יב) בְּכֹל בֵּיתִי
נֶאֱמַן הוּא.

אָמַר לִיָּה, אָבָא, כִּמָּה זְמַנָּא יְהִיבוּ לִי בְּהֵאִי
עֲלֵמָא, אָמַר לִיָּה, לִית לִי רְשׁוּתָא וְלֹא
מוֹדִיעֵי לִיָּה לְבַר נֶשׁ. אֲבָל בְּהַלּוּלָא רַבָּא
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּהֵא מְתַקֵּן פְּתוּרִיָּה. כִּמָּה
דַּאֲתָ אָמַר, (שיר השירים ג) צְאֵנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת
צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמּוֹ
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ.

אֲדַהְבֵי אֲתַעַר רַבִּי יִצְחָק, וְהוּהוּ חֲיִיף,
וְאַנְפוֹי נְהִירִין. חֲמָא רַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְאַסְתַּכֵּל בְּאַנְפוֹי. אָמַר לִיָּה, מְלָה חֲדָתָא
שְׁמַעְתָּא. אָמַר לִיָּה, וְדַאי. סַח לִיָּה, אֲשַׁתַּטַּח
קַמִּיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

תְּאֵנָא, מֵהֵוּא יוֹמָא, הָוָה (דף ריח ע"ב) רַבִּי
יִצְחָק אֶחָיד לְבָרִיָּה בִּידֵיָּה, וְלַעֲי
לִיָּה בְּאוֹרֵיָּתָא, וְלֹא הָוָה שְׁבָקִיָּה. פֵּד הָוָה
עֲאֵל קַמִּיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתְבִיָּה לְבָרִיָּה
לְבַר, וְיִתִּיב קַמִּיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהוּהוּ קָרִי
קַמִּיָּה (ישעיה לח) ה' עֲשֵׂקָה לִי עֲרַבְנִי.

תְּנָא, בְּהֵוּא יוֹמָא תִּקְיָפָא וְדַחִילוֹ דְּבַר נֶשׁ,
פֵּד מְטִי זְמַנִּיָּה לְאַסְתַּלְקָא מֵעֲלֵמָא,
אַרְבַּע סְטָרִין דְּעֲלֵמָא קְיִימִין בְּדִינָא תִּקְיָפָא,
וּמִתְעָרִין דִּינִין מְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלֵמָא. וְאַרְבַּע
קְשׁוּרִין נְצָאן, וּקְטָטוֹתָא אֲשַׁתַּכַּח בִּינִיָּהוּ,
וּבְעֵיִן לְאַתְפָּרְשָׁא כֹּל חַד לְסְטָרוֹי.

כְּרוֹזָא נְפִיק וּמְכַרִּזָּא בְּהֵוּא עֲלֵמָא, וְאַשְׁתַּמַּע בְּמֵאֵתָן וְשִׁבְעִין עֲלֵמִין.

אי זפאה הוא, פלהו עלמין חדאן לקדמותיה. ואי לאו, ווי לההוא בר נש ולחולקיה.

תנא, בההוא זמנא דכרוזא כריז, פדין נפק חד שלהובא מסטר צפון, ואזלא ואתוקד בנהר דינור, ומתפרשא לארבע סטרי עלמא, ואוקיד נשמתהון דחייביא. ונפק ההוא שלהובא, וסלקא ונחתא בעלמא. וההוא שלהובא מטא בגדפוי דתרנגולא אוכמא, ובטש בגדפוי, וקרי בפתחא בין תרעי.

זמנא קדמאה קרי ואמר, (מלאכי ג) הנה יום ה' בא בוער פתנור וגו'. זמנא תניינא קרי ואמר, (עמוס ד) פי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחו. וההיא שעתא, יתיב בר נש בעובדוי, דסהדין קמיה, והוא אודי עלייהו. זמנא תליתאה, פד בעיין לאפקא נשמתיה מניה, קרי תרנגולא ואמר, (ירמיה י) מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.

אמר רבי יוסי, תרנגולא אוכמא למאי נפקא. אמר ליה רבי יהודה, פל מה דעבד קדשא בריה הוא בארעא, פלהו רמיז בחכמה, בר דבני נשא לא ידעי. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנניך, ומשום דאתעבידו בחכמה, פלהו רמיזין בחכמה.

ותרנגולא אוכמא, תנינן, לית דינא שריא אלא באתר דהוא זיניה. ואוכמא מסטרא דדינא קאתי. ובגין כך, בפלגות ליליא ממש, פד רוחא דסטרא דצפון אתער, חד שלהובא נפיק, ובטש תחות גדפוי דתרנגולא, וקרי. וכל שפן בתרנגולא אוכמא, דאתפון יתיר מאתרא.

העולמות שמחים כנגדו, ואם לא - אוי לאותו האיש ולחלקו. למדנו, באותו הזמן שהכרוז מכריז, אז יוצאת שלהבת מצד צפון, והולכת ובוערת בנהר דינור, ונפרדת לארבעת צדדי העולם, ושורפת את נשמות הרשעים. ויוצאת אותה שלהבת ועולה ויורדת בעולם, ואותה שלהבת מגיעה לכנפי התרנגול השחר, ומכה בכנפיו וקורא בפתח בין השערים.

פעם ראשונה קורא ואומר, (מלאכי ג) הנה היום בא בוער פתנור וגו'. פעם שניה קורא ואומר, (עמוס ד) פי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחו. ואותה שעה יושב בן אדם במעשיו שמעידים לפניו, והוא מודה עליהם. פעם שלישית, כשרוצים להוציא ממנו את נשמתו, קורא התרנגול ואומר, (ירמיה י) מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.

אמר רבי יוסי, תרנגול שחר למה יוצא? אמר לו רבי יהודה, פל מה שעשה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל רמוז בחכמה, רק שבני אדם לא יודעים. זהו שכתוב (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנניך. ומשום שנעשו בחכמה, פלם רמוזים בחכמה.

ותרנגול השחר, שנינו, אין דין שורה אלא במקום שהוא מינו, ושחר בא מצד הדין. ולכן בחצות הלילה ממש, כשמתעוררת רוח של צד צפון, שלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול והוא קורא. וכל שפן בתרנגול שחר, שמתפון יותר מאחר.

אֹף הָכָא, בְּשַׁעֲתָא דְדִינָא דְבַר נָשׁ יִתְעַר, שְׂאֲרֵי וְקָרִי לִיה, וְלִית דִּידַע לִיה, בַּר הַהוּא בַר נָשׁ דְּשָׁכִיב. דְּתַנִּינָן, בְּשַׁעֲתָא דְבַר נָשׁ שָׁכִיב, וְדִינָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ לְנַפְקָא מֵהָאֵי עֲלָמָא, אֲתוּסְפָה רוּחָא עֲלָאָה בֵּיה, מַה דְלֹא הָוָה בְּיוֹמוֹי. וְכִיּוֹן דְשְׂרִיא עֲלוּי וְאֲתַדְבַּק בֵּיה, חָמִי מַה דְלֹא זָכָה בְּיוֹמוֹי, מְשׁוּם דְאֲתוּסְפָה בֵּיה הַהוּא רוּחָא. וְכַד אֲתוּסְפָה בֵּיה וְחָמָא, פְּדִין נָפִיק מֵהָאֵי עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד) תוּסְפָה רוּחָם יִגְוַעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. פְּדִין פְּתִיב, (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי, בְּחִייהוּן לָא זָכָאן, בְּמִיתְהוּן זָכָאן.

תַּאנְא, בְּשַׁעֲתָא דְבַר נָשׁ מִית, אֲתִיְהִיב לִיה רְשׁוּתָא לְמַחְמִי, וְחָמִי גַבִּיהּ קְרִיבּוּי וְחִבְרוּי מֵהַהוּא עֲלָמָא, וְאֲשַׁתְמוּדַע לְהוּ. וְכִלְהוּ גְלִיפִין בְּדִיוקְנִיהוּן פְּמָה דְהוּוּ בְהָאֵי עֲלָמָא. אֵי זַפְאָה הַהוּא בַר נָשׁ, כְּלָהוּ חֲדָאן קַמִּיהּ, וּמְקַדְמִי לִיה שְׁלָם.

וְאֵי זַפְאָה לָא הוּי, לָא אֲשַׁתְמוּדַעֵן גַּבִּיהּ, בַּר מְאִינוּן חֲזִיבִיא, דְטַרְדִּין לֹוּן בְּכַל יוֹמָא בְּגִייהֶנּוּם. וְכִלְהוּ עֲצִיבִין, וּפְתַחִין בְּוּי וּמְסִימִין בְּוּי. וְסְלִיק עֵינּוּי, וְחָמָא לֹוּן פְּטִיסָא דְמִסְתַּלְקָא מִן נוּרָא, אֹף הָכִי, הוּא פְתַח, וּי.

תַּנְיָא, בְּשַׁעֲתָא דְנַפְקָא נְשַׁמְתִּיה דְבַר נָשׁ, אֲזִלִּין כְּלָהוּ קְרִיבּוּי וְחִבְרוּי דְהַהוּא עֲלָמָא עִם נְשַׁמְתִּיה, וּמְחַזְיִין לִיה אֲתָרָא דְעַדוּנָא, וְאֲתָרָא דְעוּנָשָׁא. אֵי זַפְאָה הוּי, חָמִי דּוּכְתִייה, וְסְלִיק וְיִתִּיב, וְאֲתַעְדָן בְּעַדוּנָא עֲלָאָה דְהַהוּא עֲלָמָא. וְאֵי לָא הוּי זַפְאָה, אֲשַׁתְאָרַת הַהוּא נְשַׁמְתָא בְהָאֵי עֲלָמָא, עַד דְאֲטָמִיר גּוּפָא בְאַרְעָא. פִּיּוֹן דְאֲטָמִיר, כְּמָה גְרִדִּינִין דְנִמוּסִין אַחְדָן בֵּיה,

אֹף כָּאן, בְּשַׁעֲתָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ לְהוּצִיא מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, מִתּוּסְפַת בּוּ רוּחַ עֲלִיּוֹנָה מַה שְׁלֹא הָיָה בְּיָמָיו, וְכִיּוֹן שְׂשׁוּרָה עֲלִיו וְנִדְבַקְתָּ בּוּ, רוּאָה מַה שְׁלֹא זָכָה בְּיָמָיו, מְשׁוּם שְׁהַתּוּסְפָה בּוּ אוֹתָהּ הָרוּחַ. וְכַשְׁמַתּוּסְפַת בּוּ רוּאָה, אֲזִי יוּצֵא מֵהָעוֹלָם הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם) תּוּסְפָה רוּחָם יִגְוַעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. אֲזִי כְתוּב (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. בְּחִייהֶם לֹא זוֹכִים, בְּמִיתְתָם זוֹכִים.

כְּמַדְנּוּ, בְּשַׁעֲתָא שְׂאָדָם מֵת, נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְרֵאוּת, וְרוּאָה אֲצִלוּ קְרוּבִיו וְחִבְרוּי מְאִוְתוֹ הָעוֹלָם, וְנִדְעַע לְהֶם, וְכִלְהֶם חֲקוּקִים בְּדִמְיוֹתֵיהֶם כְּמוֹ שְׁהִיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה. אִם צְדִיק אוֹתוֹ הָאִישׁ, כִּלְהֶם שְׁמַחִים לְפָנָיו וּמְקַדְמִים לוֹ שְׁלוֹם.

וְאִם אֵינוֹ צְדִיק, לֹא נוֹדְעִים אֵלָיו. פְּרִט לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁטוּרְדִים אוֹתָם בְּכָל יוֹם בְּגִייהֶנּוּם, וְכִלְהֶם עֲצוּבִים וּפּוֹתְחִים בּוּי וּמְסִימִים בּוּי, וּמְרִים עֵינָיו וְרוּאָה אוֹתָם כְּמוֹ גִּץ שְׁעוּלָה מֵהָאֵשׁ. אֹף כֵּן הוּא פּוֹתַח וּי.

כְּמַדְנּוּ, בְּשַׁעֲתָא שְׂיוּצָאָת נְשַׁמְתָּ הָאָדָם, הוֹלְכִים כָּל קְרוּבִיו וְחִבְרוּי שְׂבָאוֹתוֹ עוֹלָם עִם נְשַׁמְתּוֹ, וּמְרִים לוֹ מְקוֹם הָעַדוּן וּמְקוֹם הָעֲנָשׁ. אִם הוּא צְדִיק, רוּאָה אֶת מְקוֹמוֹ, וְעוֹלָה וְיֹשֵׁב וּמְתַעַדָן בְּעַדוּן עֲלִיוֹן שֶׁל אוֹתוֹ עוֹלָם. וְאִם אֵינוֹ צְדִיק, נְשַׁאָרַת אוֹתָהּ נְשַׁמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה עַד שְׁנַטְמָן הַגּוֹף בְּקַרְקַע. פִּיּוֹן שְׁנַטְמָן, כְּמָה שׁוּמְרֵי הַחֲקִים אוֹחֲזִים בּוּ עַד שְׁמַגִּיעַ

דְּנִמוּסִין אַחְדָן בֵּיה,